

THE HARVARD ADVOCATE

TRANSLATION ISSUE

WINTER 2008 \$12

Table of Contents

i	Acknowledgments	136	Translating the Real: Chapter V of <i>Howards End</i> G. TIAO
ii	Permissions	141	Travel, Transposition, Translation VERENA ANDERMATT CONLEY
iii	Editors' Note	148	How to Do Things with Style ARTHUR GOLDHAMMER
FEATURES			
1	Retrospect: The 1982 Advocate Translation Issue RICHARD SIEBURTH	156	Niu Lang and Zhi Nu, Or the Cowherd and the Weaver Girl 三个织女:《牛郎织女》与罗马神话的拉克尼 (Arachne), 菲勒美拉(Philomela)的异同 JUDITH HUANG
8	Druggermen at Babel SANDRA NADDAFF	68	НЭГ ИХ ТОН ЦАГААН ЗААН (A Very Big, White Elephant) by Ts Bavuudorj TRANSLATED BY SIMON WICKHAM-SMITH
12	Flowers: Five Attempts at a Translation MARTA FIGLEROWICZ	70	Academica, II. (Lucullus), xxvi. P. 82—83 by Marcus Tullius Cicero TRANSLATED BY WILLIAM JEFFREY AND MICHAEL STYNES
13	Translation and Modernist Transculturation: T. S. Eliot and Langston Hughes ANITA PATTERSON	74	De Rerum Natura, 4.364-378 / Purgatorio XXVI.1-24 by Lucretius / Dante TRANSLATED BY CHRIS VAN BUREN
18	A Few Words for William Tyndale CHARLES PECK	78	Ich finde dich in allen diesen Dingen (Resurrecting the Tree) by Rainer Maria Rilke TRANSLATED BY PAUL FRANZ
42	Translating Roth: Recipes for Tzimmes, Monica Lewinsky in Brazil, Illegally Reading Lolita in the USSR, and Other Anecdotes from Philip Roth's Foreign Translators GREGORY SCRUGGS	80	ཚངས་པདྟེན་གྱི་མཚན་མཛུགས་ལྟུང་། (Love Poems of the Sixth Dalai Lama) TRANSLATED BY NATHAN HILL WITH TOBY FEE
50	Traduttore non è traditore (French) NANCY HUSTON	92	from Sarada kinenbi (Salad Anniversary) by Tawara Machi TRANSLATED BY EDWIN CRANSTON
54	Traduttore non è traditore (English) NANCY HUSTON	102	Three Poems by Mariia Petrovykh TRANSLATED BY OLGA KAMENSKY
58	Fabricating <i>Fabiola</i> ANNA BARNET	105	La forêt vierge (The Virgin Forest) by Aimé Césaire TRANSLATED BY GREGORY SCRUGGS
62	Concert This Evening TOM CONLEY		
111	Translation: Between the Universal and the Local LAWRENCE VENUTI		

༄༅ ། ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་མགུལ་གྱི་། རྩེ།

༄༅ ། རྩེ། རྩེ།

༄༅ ། རྩེ། རྩེ། རྩེ། རྩེ། རྩེ། རྩེ།

། དཀར་གསལ་རྒྱ་ལ་ཤར་བུང་།

། མ་རྒྱུས་ཨ་མའི་ཞལ་རས།

། ཡིད་ལ་འཁོར་འཁོར་བུས་རྒྱང་། །

། རྩེ།

༄༅ ། རྩེ། རྩེ། རྩེ། རྩེ། རྩེ། རྩེ།

། ད་ལོ་སེག་མའི་ཕོན་ལྗེས།

། རྩེ། རྩེ། རྩེ། རྩེ། རྩེ། རྩེ།

། རྩེ། རྩེ། རྩེ། རྩེ། རྩེ། རྩེ།

Love Poems of the Sixth Dalai Lama

TSANGYANG GYATSO
TRANSLATED BY NATHAN HILL WITH TOBY FEE

(1)

From top the eastward peak,
arose the clear white moon:
her immaculate face
turned and turned in my mind

(2)

Last year's cast seedlings
this year ripple as hay.
A stripling's aging frame
stiff as a southern bow.

༩༧

༄༅། འགྲོ་ཞིང་ལམ་ལུ་སྤིང་ཐུབ།
། ལུས་དྲི་ཞིམ་པའི་ལུ་མོ།
། ལྷ་ཚུང་གྲུ་དཀར་བཞིན་ནས།
། ལྷུང་བ་དེ་དང་འབྲུང་།།

(4)

On chance's road I met
a perfumed body's girl.
Like turquoise in my hand
I threw its beauty back.

༩༨

༄༅། ལྷུང་བུ་རྒྱ་ལ་བཅུག་འདྲ།
། ཀོང་ཕུག་གཞིན་པའི་སྐྱ་།
། རྒྱལ་གསུམ་ཉལ་རྒྱལ་སྤུས་པས།
། ཕུག་ལུ་ལྷ་ཚོས་དྲན་བྱུང་།།

(25)

A bee caught in a web:
body of a Kong youth.
Her bed mate for three days,
he thinks to holy lands.

། ༣༧

། ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་།
། ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་།
། ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་།
། ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་།

(34)

If my girl could not die
there'd be no end to beer;
we'd stay in youth's haven.
In this I put my trust.

། ༣༨

། ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་།
། ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་།
། ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་།
། ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་།

(36)

Is not my love since youth
descended from the wolves?
Once she's known skin and flesh
she bolts back to the hills.

༩༤༩

ཨ་འཕྱུར་བརྟན་པར་བཞུགས་དང་།
ཉི་མ་རྒྱ་བའི་བསྐོར་ཕྱགས།
ཞོར་ཡོང་བསམ་པ་མི་འདུག།

(43)

Central kingly Meru,
stay faithful, do not change;
the rounds of sun and moon
must not be thought to stray.

༩༥༠

ཤུམས་པའི་གདོང་ཚོད་མི་ལོན།
ས་ལ་རི་མོ་བྲིས་བས།
ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོད་མིག་བྱུང་།།

(49)

I know all her soft flesh
but not her constancy;
by drawing in the dirt
I measure to the stars.

༥༠།

༄༅། དང་དང་བུམས་པའི་རྗེབས་ས།
ལྷོ་ཚོང་ལྷོན་པའི་ནགས་གསེབ།
ལྷོ་མ་ལན་ནེ་ཙོ་མ་གཏོགས།
ལྷོ་དང་གང་གིས་མི་ཤེས།
གསང་ཁམ་དོ་ལ་མ་གནང་།།

(50)

Our tryst in the dense woods
of the southern valley
a parrot only knows,
all else are ignorant.
O parrot, please do not
repeat our secret words.

༥༢།

༄༅། ལྷོ་གྲོ་གྲོ་ལྷོ་ལྷོ་བ།
ལྷོ་ཤེས་མི་ལས་སྤུང་བ།
ལྷོ་དྲ་ལ་ལངས་ཤིང་མ་ཟེར།
ལྷོ་དངས་ལོག་བྱུང་མ་ཟེར།།

(52)

Hey, old dog called beard,
more clever than a man,
don't say, "He left at dawn,"
don't say, "He came at dusk."

།།

།། ལྷོ་བྱེད་ལྷོ་ལྷོ་བྱེད་ལྷོ་ལྷོ་
།། ལྷོ་བྱེད་ལྷོ་ལྷོ་བྱེད་ལྷོ་ལྷོ་
།། ལྷོ་བྱེད་ལྷོ་ལྷོ་བྱེད་ལྷོ་ལྷོ་
།། ལྷོ་བྱེད་ལྷོ་ལྷོ་བྱེད་ལྷོ་ལྷོ་

།།

།། ལྷོ་བྱེད་ལྷོ་ལྷོ་བྱེད་ལྷོ་ལྷོ་
།། ལྷོ་བྱེད་ལྷོ་ལྷོ་བྱེད་ལྷོ་ལྷོ་
།། ལྷོ་བྱེད་ལྷོ་ལྷོ་བྱེད་ལྷོ་ལྷོ་
།། ལྷོ་བྱེད་ལྷོ་ལྷོ་བྱེད་ལྷོ་ལྷོ་

(57)

I ask you, you white crane,
give me your wing's power.
I am not going far,
just 'round Li-Thang and back.

(65)

Behind me a demon.
Who cares if he's fearsome?
I saw a sweet apple
and was compelled to pluck.

TRANSLATOR'S NOTE: The predecessor to our poet, the Fifth Dalai Lama (1617-1682), inconveniently died upon definitively becoming the political head of Tibet after a prolonged civil war, his new palace left unfinished. The Fifth Dalai Lama's regent Desi Sangyā Gyatso (Sde-stid Sangs-rgyas Rgya-mtsho, 1653-1705) hid the death of the former for 15 years, in order to stabilize the country, consolidate power, and finish the palace. As a consequence, the Sixth Dalai lama, Tsangyang Gyatso (Tsangs-dbyangs Rgya-mtsho 1683-1705) was raised and educated in secrecy, his family virtually under house arrest, kept far both from their home and the capital. After the Regent revealed his deception, the youth was enthroned as the sixth Dalai Lama at the newly completed Potala palace on October 25, 1697.

The young man did not find himself suited to monastic life. In 1702, the Dalai Lama disrobed, re-

turning his novitiate vows. Although continuing in his exalted office, he devoted himself to poetry, women, archery and drink. More and more his behavior scandalized the monastic authorities, and the Regent sought to take exert his authority by refusing to grant the Sixth Dalai Lama his majority.

In 1705, in part with the Sixth Dalai Lama's behavior as a pretext, the Mongol leader Lhabzang Qan (?-1717) had the Regent killed, and with the support of the Manchu Kangxi emperor (1662-1723) arrested the Sixth Dalai Lama to escort him to Peking. Officially, he died en route, though many suspect foul play. An apocryphal autobiography holds that he escaped from the Mongol and Chinese forces and lived a series of fantastic adventures until 1746.